

Rondreis door Costa Rica

Pura Vida

Tekst en foto's: Peter Blokker

“Daar is het weer, hoor je dat?” vraagt Tamara en ze wijst me op het imponerende gebrul dat de rust op de startplaats verstoort. Met hun machogedrag maken de brulapen ons duidelijk dat de jungle die zich uitstrekt van onze voeten tot aan zee hun terrein is. Het dichtstbijzijnde strand dat gedurende vloed nog droog staat is niet met een glijvlucht te bereiken, de seabreeze is matig en de thermiek begint uit te doven. . . Scherp en zuinig vliegen is vereist, om niet in de ondoordringbare jungle te belanden waar brulapen wel ons minste probleem zijn.

Paragliden in Costa Rica is niets voor warm-douchers. Wil je comfort, logistiek eenvoudige vliegstekken en niets anders doen dan vliegen? Dan kan je je de reis naar deze groene parel in Midden Amerika besparen. Costa Rica is een paradijs voor natuurliefhebbers en avonturiers, maar als je alleen komt om te vliegen doe je jezelf en het land te kort. Bewonder dieren die je nog nooit hebt gezien in Nationale Parken, duik tussen haaien naar een kleurrijk rif, knijp je neus dicht op de rand van stinkende vulkaan-kraters, surf de Pacifische kust, relax aan de Caribische kust en spring langs watervallen in verkoelende bassins. En zo nu en dan, als de gieren roepen, maak je een vluchtje om het indrukwekkende landschap van boven te bewonderen.

Het land van Pura Vida

Costa Rica is in veel opzichten een bijzonder land met veel contrasten. De bevolking is in financieel opzicht arm maar uit onderzoek blijkt dat ze tot de gelukkigste mensen op aarde behoren. Op de stoffige wegen domineren stinkende 4x4's maar plastic rietjes zijn een taboe. Het lijkt erop dat Costa Rica het eerste land is dat de vastgestelde klimaatdoelen gaat halen. Het leger is afgeschaft en de politie is er om te helpen, niet om te bekeuren. Aan de kust zweet je door het klamme tropische klimaat al als je op een schaduwrijk terras probeert een bananenshake door een aluminium rietje te zuigen. Groente en fruit smaken nergens anders lekkerder – ongeacht rauw, als maaltijd of shake – maar na een paar dagen komt de Gallo Pinto (rijst met bruine bonen) je neus uit. Op de top van de bijna vier kilometer hoge Chirripó sta je klappertandend te wachten tot de zon op komt. Geografisch gezien vormt Costa Rica een brug tussen de continenten Noord- en Zuid Amerika met een enorme biologische diversiteit. De Tico heeft respect voor elkaar en voor de natuur, leeft in het moment, en begroet elkaar met het motto: Pura Vida!

Rondreis

Wil je Costa Rica op eigen houtje verkennen en onderweg wat vlieggebieden aandoen, kan je het beste een paar keer je basiskamp verplaatsen. De afstanden zijn weliswaar niet groot, maar het verkeer loopt regelmatig vast als een ouwe zware truck voor je neus een bergpas bedwingt. Een eenvoudig maar doeltreffend schema, waarbij je zowel de “must-see” natuurparken kan aandoen en vlieggebieden op acceptabele afstand hebt, ziet er als volgt uit: een paar dagen San José, een week Jacó en dan nog een week Dominical. De drie weken die we hebben rondgereisd langs vliegstekken, natuurparken,

hoge bergen, koraalriffen en oceaانبodems waren fantastisch. Het heeft geen zin hier verder in te gaan op de momenten van intens geluk, kleinere frustraties en bijzondere confrontaties met mens en dier, want dat staat jou ook te wachten als je het avontuur aan gaat. De al dan niet toeristische uitstapjes staan goed omschreven in de National Geographic en Lonely Planet reisgidsen. We kunnen het beter hebben over het karakter van de vlieggebieden en wetenswaardigheden die het je makkelijker maken om het tropische luchtruim in te gaan.

De scene

Costa Rica telt zestig piloten. Dat zijn er niet veel en ze kennen elkaar allemaal. Of dat handig is of niet, hangt van jezelf af. Maak je vrienden op je eerste stek, word je enthousiast aangekondigd en vriendelijk verwelkomd op je volgende bestemming. Verpruts je het ergens, kom je in Costa Rica niet meer van de grond. Mijn ervaring is dat de locals erg hulpvaardig zijn en voor je het weet zit je met een verfrissende ananassmoothie in je hand bij het zwembad van de stekbeheerder thuis, wachtend tot een monteur een nieuwe distributieriem in je Chinese 4x4 komt spannen. Er worden op bijna iedere belangrijke startplaats tandemvluchten voor toeristen aangeboden. Het is dus vrij eenvoudig om contact te leggen met de locals. De startplaatsen zijn ruim en hebben een breed windvenster, waardoor ze vaak vliegbaar zijn. Landingsplaatsen is vaak een ander verhaal.

Turrialba – vulkanische almweiden

In de Centrale Valleï rondom San José en Alajuela zijn een paar mooie vliegstekken. Om niet telkens vast te lopen in het drukke en chaotische verkeer rondom de hoofdstad, hebben we alleen de belangrijkste startplaats Turrialba bezocht. Vanaf San José is het ongeveer een uur rijden over keurig asfalt naar de makkelijkst bereikbare startplaats van Costa Rica. Naarmate je het vlieggebied nadert, doet het landschap steeds meer Oostenrijks aan. De groene heuvels worden gebruikt voor landbouw en melkvee. Het gebied staat bekend om haar lekkere kazen. Boven deze “almen” steken de eigenaardige kale vulkaankegels van de Irazu en Turrialba uit. Een bezoek aan deze vulkanen is de moeite waard om te combineren met een vlucht op de flanken van de Turrialba. De Irazu is de hoogste vulkaan van Costa Rica en is gewoon met de auto te bereiken tot bijna op de kraterrand. De Turrialba is in 2016 nog uitgebarsten en tot nader order is dit Nationaal Park gesloten. Genoeg ingrediënten voor een interessante dagtrip! De vliegstek Turrialba is strak

georganiseerd door een lokale club, met clubhuis tegenover de startplek waar je een klein bedrag aan startgeld kan aftikken. De met kortgemaaid gras begroeide startplaats is (rondom de stinkende kikkerpoel) best ruim en ligt op ongeveer vijftienhonderd meter hoogte. Dit is nog maar halverwege de top van de vulkaan en de landing ligt driehonderd meter onder je in de groene vallei. Het hoogteverschil is gering, maar vanaf tien uur 's morgens tot drie uur 's middags kan er thermisch-dynamisch gevlogen worden. Een uurtje vliegen gevolgd door een toplanding is vaak mogelijk. Zak je uit, land je op de officiële landingsplaats en word je met een quad over de onverharde weg weer terug naar de start gebracht. Een klein uur omhoog lopen is hier ook geen straf. Zorg dat je hier op tijd bent, want de wolkenbasis heeft eerder de neiging te zakken dan te stijgen, waardoor de hele startplaats 's middags in de wolken kan liggen.

Contact: tandempiloot Julio,
tel: +506 6034 9433

Startgeld: ja, privégrond

Coördinaten: 9°57'39.9"N 83°44'53.6"W

Startrichtingen: oost

Jacó – de droge vallei

Zet je vanuit San José koers richting Jacó, vergeet dan niet even te stoppen bij de brug over de Tarcoles en over de rand te hangen. In de rivierbedding onder je proberen tientallen krokodillen je tot pootjebaden te verleiden. Trap daar niet in! Jacó zelf is een toeristische kustplaats met lange fraaie stranden. Het nabijgelegen Playa Hermosa trekt veel surfers aan en heeft goede strandtenten om lekker te eten (tip: Vida Hermosa). Ten oosten van Jacó, na het oversteken van route 34, ligt een brede vlakke vallei met een onverharde weg. Aan de noordzijde klimt een bergrug tot tweehonderdvijftig meter hoogte naar een startplateau van fijn lavagruis. De vliegstyl: soaren op de seabreeze van de Pacific met de roofvogels langs de noordelijke rug van de vallei. Het is zo eenvoudig als soaren langs de duinen. Vliegtechnisch is dit niet de meest interessante plek, maar de toegevoegde waarde van het uitzicht op zee, de rode rotskammen op de bergrug en vele roofvogels om je heen maken het de moeite waard. De landing bevindt zich in de vallei ter hoogte van de kruising met de 4x4 trail die je bij de startplaats brengt. Deze 'weg' heeft wat slechte plekken maar is met een jeep of gelijkwaardig vervoersmiddel redelijk te doen. Bij de brug midden in het centrum van Jacó

verhuren ze quad's die ook heel geschikt en vermakelijk zijn voor dit werk. Wie stevig doorloopt loopt in veertig minuten van landing naar startplek; zelf vind ik dit de comfortabelere optie. Bij thermische omstandigheden vind je honderd meter voor de start de huisbel en als het goed werkt (dus als je knetterhoog komt) kan je naar het strand vliegen, maar dit is niet eenvoudig.

Contact: Xavi Escalera, tel: +506 8345 5703
flybextandem@gmail.com

Startgeld: ja, maar vaak niemand te beknennen

Coördinaten: 9°38'49.6"N 84°36'52.6"W

Startrichtingen: zuid

Dominical – de Pacific jungle

Vanuit Jacó volgen we de kustweg verder naar het zuiden, langs Costa Rica's drukst bezochte Nationaal Park Manuel Antonio, naar Dominical. Hier kan je gerust een week blijven hangen. Een bezoek aan Manuel Antonio, de Nauyaca watervallen, de stranden en de bijzondere visstaartvormige baai Marino Ballena zijn verplichte nummers. Wie ook aan skydiven doet kan springen boven Manuel Antonio, een top tien spot van de wereld. En mocht je nog aan paragliden toekomen, staat je zeker een avontuur te wachten. Er zijn twee wegen die naar de

startplek leiden, maar Google maps is heel creatief in het verzinnen van andere routes die garant staan voor bijzondere ervaringen, behalve aankomen op de start. De weg naar de startplek recht omhoog vanuit Dominicalito is op de graat tussen de zendmasten slecht, en je zult niet de eerste zijn die hier door een lokale boer met tractor en takel uit de blubber getrokken moet worden. Er is een behoorlijk langere maar makkelijkere route: Neem van Dominical de route naar San Isidro de El General, sla ter hoogte van Tinamaste net achter de kerk rechtsaf de onverharde brede weg in. Rij door San Luis heen en trotseer je natuurlijke weerstand als je met de auto over de stalen hangbrug rolt, je bent er bijna! De startplaats is een plateau met gras en eigenlijk een bouwkaavel, met het idee van de eigenaar om hier ooit een bar of hotel te bouwen. Om dit te financieren rekent Roger voor iedere piloot vijfduizend Colons (ca. € 7,50) entree. Het ommuurde terrein is toegankelijk via een poort die Roger opent, als hij er niet is kan je hem bellen. Of, als je niet van eten en drinken houdt, lukt het je (net als mij) om je tussen de stalen poort en betonnen muur door te wringen... foei! Het startplateau is vlak, en hoewel je de neiging hebt de helling af te lopen zal je niet te laag moeten starten. De jungle ligt aan je voeten en regelmatig

moeten piloten die met een slap scherm probeerden weg te starten hier met een machete bevrijd worden uit het struikgewas. Zoals vermeld in de intro van dit artikel, is het strand van Dominical (waar al het leukere eten en drinken lonkt) niet op glijvlucht te bereiken. Het strand van Dominicalito, zichtbaar vanaf de startplaats, is wel zonder hoogtewinst te halen maar met vloed is er niets van over. Bij zonsondergang, die er telkens weer geweldig uit ziet als de lucht boven de Pacific rood opgloeit, is dit een heerlijke afglijder. Met goede zeewind is het eenvoudig om direct boven de graat naast de startplaats extra hoogte te winnen, koers te zetten naar de steile rotsgraat tussen de stranden van Dominical en Dominicalito, en daar verder te soaren. Bovenop die graat kan door handige piloten zelfs geland (en weer gestart) worden op een parkeerterrein, vanuit de lucht duidelijk te onderscheiden. Als noodlandingsterrein is er nog een voetbalveldje. Dankzij de beschutte ligging ten westen van de hoge bergen, is Dominical vaak nog vliegbaar als het in het noorden en oosten van het land regent.

Contact: Roger, tel: +506 8533 4849

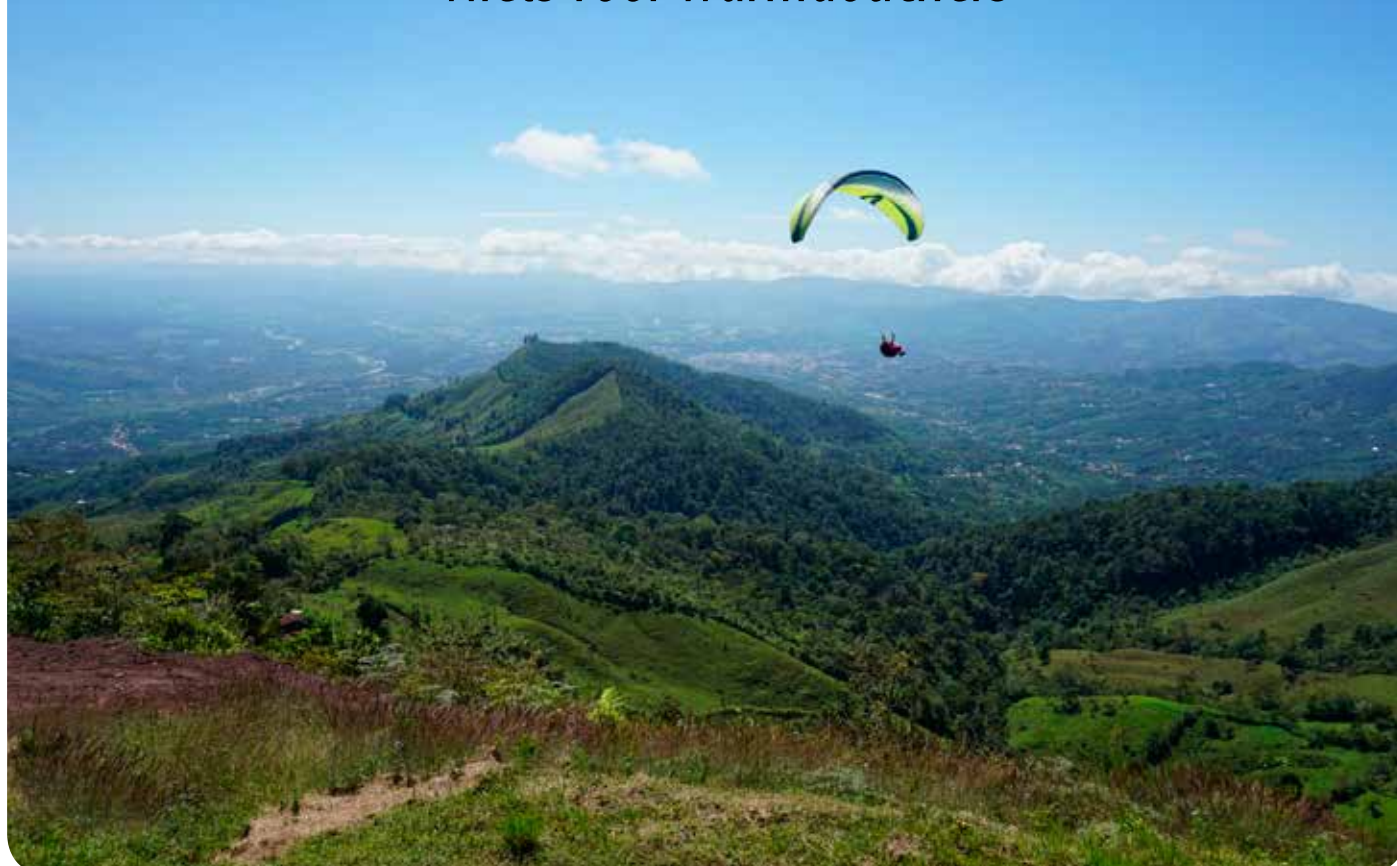
Startgeld: ja, 5.000 Colons

Coördinaten: 9°14'20.0"N 83°49'04.1"W

Startrichtingen: west

“Niets voor warmdouchers”

Rivas – de hoge bergen

Dat iedere vliegstek in Costa Rica een eigen karakter heeft, wordt bevestigd als je naar Rivas rijdt. Je laat de jungle achter je en rijdt richting de Chiripó, de hoogste berg van Costa Rica. De Chiripó zelf is overigens een prachtige berg om te beklimmen, mits je de permits kan regelen, maar geen geschikte vliegberg. De moeite van een hike & fly kan je je dus besparen. Rondom Rivas zijn wel fraaie hike & fly mogelijkheden van mischien nog wel maagdelijke toppen. In Rivas draait het om bergvliegen, vergelijkbaar met de Europese alpen. Met de nabijheid van de kust komen er stevige systemen op gang en kan je op cloudbase makkelijk duizend meter boven de start hangen. Dit is het meest bergachtige vlieggebied van het land, met de meeste mogelijkheden (XC-records op 220 km) en landschappelijk enorm mooi. Rivas ligt in een vallei, en aan beide kanten van de vallei ligt een startplaats, genoemd naar hun stekbeheerder. Alex' launch bij een picknickplaats en uitzichtoren aan de noordzijde van de vallei,

met start op het zuidwesten gericht, is zonder twijfel de mooiste. Het hoogteverschil tussen start en landing (het voetbalveld van Rivas) is zeshonderd meter, maar met de eerste bellen voor de startplaats is het waarschijnlijk dat je meer hoogte overbrugt. Alex Badilla is een bijzonder aardige kerel en woont vlak onder de startplek. Hij regelt transport en overnachtingen in cabins in zijn fraaie tuin met jacuzzi. Hoewel het maar een uur rijden is vanuit Dominical, is het een mooie ervaring om bij Alex te overnachten. Handig is het ook, want Alex geeft je een goede briefing over de beste vliegmogelijkheden van de dag.

Contact: Alex, tel: +506 8345 5135

Startgeld: nee, maar Alex biedt verschillende services aan tegen vergoeding, zie zijn website paraglidecostarica.com.

Coördinaten: 9°26'55.0"N 83°40'33.7"W

Startrichtingen: zuidwest

Landing: voetbalveld van Rivas.

Caldera – hoe simpel kan het zijn

Heb je tussen San José en Jacó nog ruimte in het schema gevonden kan je nog twee wat noordelijker gelegen vliegstekken meepakken vanuit Puntarenas: Caldera en San Miguel. Caldera is een ontspannen vlieggebied en laat zien dat het soms ook verrekt simpel kan zijn. Een eenvoudige startplaats, een ridge van honderd meter hoog en 2,3 kilometer lang. Ideaal voor beginners, tandems en urenlang vliegplezier met uitzicht over de Pacific als de wind maar goed staat. De toegang tot de startplek waar je zelfs kan toplanden is makkelijk gemaakt door de inspanningen van de Zwitserse tandem-piloot Jean Claude. De vliegstek heeft een restaurant en parkeerplaats en staat bekend onder de naam Nemaclys.

Contact: Jean Claude, tel: +506 8819 3211

Startgeld: ja, ongeveer 3.000 colons

Coördinaten: 9°56'24.9"N 84°43'31.3"W

Startrichtingen: Zuid

Landing: toplanding of landen op het strand.

Praktische informatie

Wanneer ga ik?

Costa Rica ligt bijna op de evenaar en heeft geen winter- en zomerseizoen, maar een nat en droog seizoen. Het droge seizoen betekent dat het minder nat is, het blijven de tropen! Voor paragliden is half december tot half maart een goede periode met relatief weinig neerslag en vaak thermische omstandigheden. Tijdens onze reis hebben we in drie weken rondom de jaarwisseling maar twee uur regen gehad, verdeeld over twee buien.

Hoe kom ik er?

Er zijn momenteel geen rechtstreekse vluchten vanuit Nederland naar Costa Rica. De meeste vliegmaatschappijen hebben een overstap in de VS (visumplicht). Met bijvoorbeeld Lufthansa kan je via Duitsland naar Costa Rica vliegen. Een retourticket kan je vanaf € 650,- kopen als je flexibel bent, maar in het (droge) hoogseizoen rond de feestdagen kom je toch al snel iets boven duizend euro uit.

Hoe kom ik verder?

Bijna alle bezienswaardige plaatsen, en startplekken in het bijzonder, liggen aan het eind van een onverharde weg. Een 4x4 is een must. De standaard toerist komt nog weg met een voordelige Chinese nep 4x4, maar wij hebben deze halverwege de reis moeten laten omwisselen vanwege motorpech. Om naar een startplek te rijden heb je echt een stevige bak nodig die hoog op zijn wielen staat. Bezuinig niet op het afsluiten van een volledige verzekering, want bijkomende krassen zijn onvermijdelijk vanwege overmatige beplanting langs de weg. Niet alleen de auto maar ook de chauffeur moet off-road bestendig zijn. Vertrouw je het niet, ga dan lopen, neem een taxi of sluit je aan bij de locals. Google Maps kan je niet blindelings vertrouwen, Waze is actueler, en als er "4x4 only" op een bord staat kan je je mouwen opstropen.

Talen en betalen

De eerste taal is Costa Ricaans Spaans, en in toeristische gebieden kan je met Engels terecht. Betalen doe je met de lokale munteenheid Colons of Amerikaanse Dollars. Beide valuta komen uit de geldautomaat, maar soms komt er gewoon niets uit en krijg je alleen foutmeldingen. Rond de jaarwisseling '18-'19 was omrekenen eenvoudig: Een Dollar is ongeveer hetzelfde als de Euro. Om van Colons naar Euro om te rekenen schrap je drie nullen en vermenigvuldig je de uitkomst met anderhalf.

Bellen en data

Je vertrouwde Nederlandse abonnement is te duur om in Costa Rica te gebruiken. In de bagage van San José koop je een simkaart met 2 Gb data bij de stand van ICE/Kolbi. Deze provider levert de beste dekking. Overal waar je het Kolbi kikkerlogo tegenkomt – en dat is in bijna elke straat – kan je het tegoed optoppen. Wil je niet van simkaart wisselen om bereikbaar te blijven of met meerdere tegelijk die vette foto's op Facebook zetten? Overweeg dan eens een mifi-routertje aan te schaffen en daar de Kolbi simkaart in te schuiven.